

Luontoarvomarkkinoilla vauhtia monimuotoisuuden edistämiseen

Marko Mäki-Hakola/MTK

17.1.2024

Miten luontoarvomarkkina syntyy?

Eri vaihtoehtoja

- Markkinapaikka luontoarvoille
- Ekologinen kompensatio
- Osana metsätalouden toimintaa, metsänhoidon/puukaupan yhteydessä.

Uskallammeko nähdä metsän ja luonnon palveluna

- Voisiko metsän nähdä metsänomistajan omistamana palvelukeskuksena, joka luo ympärilleen monipuolista arvoa?
- Ymmärrys ja arvostus auttavat metsänomistajia EDELLEEN luomaan kestävän tasapainon metsien käytössä
- Jos näemme metsän palveluna, on helpompi monipuolistaa tulonlähteitä ja luoda markkinat luonnonarvoille, ”NaaS”

Kompensaatiomarkkina

Kompensaatiomarkkinan syntyminen metsänomistajan näkökulmasta

- Velvoittava vs. vapaaehtoinen markkina
  - Vapaaehtoinen markkina syntyy markkinatoimijoiden kautta, onko lainsäädäntö riski vai mahdollisuus?
  - Vapaaehtoinenkin markkina tarvitsee pelisäännöt, mutta pilotoinnin kautta – nyt hieman väärä järjestys. ”erehtymisen kautta oppiminen”.
  - Velvoittavakin luo kysyntää ja mahdollisuuksia metsänomistajille
  - Selkeät mallit: maankäytön muutoksen kautta, ei perusmetsätalouden kautta. Vapaaehtoisessa laajempi skaala

Valtio ei ole markkinatoimija, vaan mahdollistaja

- Markkinapaikat syntyvät tarpeeseen
- Kompensaatiorekisteri valtion toimintaa, markkinapaikat eivät - raja selvä
- Riittävä kaupankäyntimäärä, tuotteet, tilastointi
- Oikeus epäonnistua/pilotointi.

Yleinen luontoarvomarkkina

Luontoarvot.fi

Luontoarvot.fi on MTK:n luontoarvomarkkinoiden kauppapaikka, ja palvelusta on kesällä 2022 julkaistu beta-versio. Beta-versio on ensimmäinen vaihe palvelun kehittämisessä, ja sen avulla kerätään käyttäjäkokemuksia ja palautetta palvelun parantamiseksi.

Luontoarvoja myydään

Luontoarvoja ostetaan

Myyntitarjoukset

Haku

Hae nimen, tyylin tai luontoarvon perusteella

[Hakukriteerit](#)

mellanskog

Mustalammen metsätie

Metsä - Hoito, Ennallistaminen, Suojelu

2 Ha

Korpikeidas

Kärnänoen rannalla, 2km Hiidenportin kansallispuistosta länteen, mukana 1,5km joen vesialuetta

Metsä - Suojelu

6 Ha

Kelokko

Saarioian luonnonmetsä

Jatkokehitystä tänä vuonna

- Sitran rahoittama hanke: Luontoarvomarkkinoilla vauhtia monimuotoisuuden edistämiseen
  - Markkinaselvitys, Palvelun käyttäjien pilottiryhmät, Luontoarvokohteiden, tuotteistaminen, Sopimusmallit, Verifiointi, Luontoarvofoorumi, Aluepilotit
- Lapin hanke ELY rahoituksella:
  - Luontoarvomarkkinoilta lisäarvoa Lappiin
- MTK:n omat panostukset
  - Käytettävyys, palvelumuotoilu, lisätoiminnallisuudet
- Olemme avoimia lisäehdotuksille ja kumppanuuksille

Pohdintaa

- Hätäiltiinkö Suomessa liikaa? Laki ennen pilotointia? Viedään yhdessä eteenpäin, onko valmius muokata malleja?
- Onko nouseva ympäristötietoisuus aitoa → vapaaehtoisten kompensatioiden kasvava kysyntä?
- Hyödyt ja haitat samoille alueille? Ei ”ulkoistuksia”
- Lisäisyyden määrä – olisiko ”puolikompensaatio” tyhjää parempi vai viherpesua?
- Aito vaihtoehto, ei pakon kautta ajautuminen
- Välittäjäorganisaatiot/säätiöt:
  - Isoin potentiaali lienee MHY kentällä – yhteensovittamisen kautta pienet transaktiokustannukset
  - Säätiömallit voivat heikentää myyjäpuolen ansaintamahdollisuuksia, vai kasvattaako säätiövälittäjä markkinaa?

Lopuksi

Luonnon eteen on tehtävä enemmän, oikein tehtynä luodaan:

- Mahdollisuuksia luonnolle
- Mahdollisuuksia metsänomistajille
- Mahdollisuuksia välittäjille
- Ymmärrystä yhteiskuntaan

- Epävarmuuksien taklaaminen kokeiluilla ja pilotoinnilla
- Metsäomistajajärjestöllä voi olla avainrooli:
300000 jäsentä, luontoarvot.fi ja MHY ketju

Monimuotoisuustiekarttamme julkaistaan pian.